

การพัฒนาระบบงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน รพ.สต.ติดดาว

คำสำคัญ : รพ.สต.ติดดาว ระบบงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ
สรุปผลงานโดยย่อ : ระบบงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน รพ.สต. ผ่านเกณฑ์รพ.สต.ติดดาว ทั้ง 20 แห่ง
ชื่อและที่อยู่ขององค์กร : เครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอพยุหะภูมิพิสัย 693/1 ต.ปะหลาด อ. พยุหะภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม 44110
สมาชิกทีม : นางสาวทัศนีย์ สีหาบุญนาค พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
เป้าหมาย : เพื่อให้ระบบงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ (IC) ใน รพ.สต.ของเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอพยุหะภูมิพิสัย ผ่านเกณฑ์ประเมิน รพ.สต.ติดดาว ทั้ง 20 แห่ง โดยได้คะแนนมากกว่า 44 คะแนน (คะแนนมากกว่าร้อยละ 80) จากคะแนนเต็ม 55 คะแนน
ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ :

เพื่อให้การพัฒนาเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ (District Health System : DHS) มีความยั่งยืน ต้องมีการบริหารจัดการโดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ มีเครื่องมือกำกับในการประกันคุณภาพของระบบต่างๆ โดยมีการเชื่อมโยงคุณภาพบริการระหว่างโรงพยาบาลกับหน่วยบริการปฐมภูมิ เพื่อจัดการปัญหาสุขภาพ อันจะส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพ รพ.สต. และการประเมิน รพ.สต.ติดดาว สามารถพัฒนาให้ DHS มีความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการและความจำเป็นด้านสุขภาพของประชาชน ส่งเสริมพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืน

งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ (IC) เป็นระบบงานที่สำคัญระบบหนึ่ง ที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนในด้าน การส่งเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟู ในการบริการประชาชนในพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับเกณฑ์การประเมิน รพ.สต.ติดดาว งาน IC อยู่ในหมวดที่ 1 การนำองค์กรและการจัดการที่ หัวข้อที่ 1.3 ระบบบริหารจัดการที่สำคัญ ในหัวข้อย่อยที่ 1.3.3 การจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนระบบบริการจากแม่ข่าย : IC เพื่อให้การดำเนินงาน IC ภายใน รพ.สต.มีประสิทธิภาพ แม่ข่ายต้องมีการสื่อสารนโยบายการดำเนินงานด้าน IC สู่ว.สต. มีแผนปฏิบัติงานด้าน IC และการเฝ้าระวังการติดเชื้อใน รพ.สต.ประจำปี บุคลากรที่รับผิดชอบต้องผ่านการอบรมด้าน IC เพื่อให้มีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรคนอื่น และเป็นที่ยอมรับจาก IC ได้ นอกจากนี้ รพ.สต.ต้องได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆเพื่อความพร้อมใช้จากแม่ข่าย เช่น ชุดป้องกันร่างกายส่วนบุคคล ชุดอุปกรณ์ปราศจากเชื้อต่างๆ เช่น ชุดหุ้มและ ชุดหาล็อคดูลูกศร เป็นต้น และการสนับสนุนด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงาน IC

ในการดำเนินระบบงาน IC ในรพ.สต. ของเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอพยุหะภูมิพิสัย ยังไม่ได้ครบทุกมาตรฐานของงาน IC ขาดการสื่อสารนโยบาย หรือแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจนสู่ว.สต. บุคลากรที่รับผิดชอบงาน IC ขาดความมั่นใจ/ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ขาดความต่อเนื่องในการเฝ้าระวังการติดเชื้อภายในพื้นที่และในรพ.สต. และการเฝ้าระวังการติดเชื้อไม่ครอบคลุมผู้ปลูกู่มเสี่ยงที่สำคัญในพื้นที่ จึงทำให้การปฏิบัติงานใน รพ.สต. ไม่เป็นไปตามมาตรฐานงาน IC และไม่ได้ตามเกณฑ์ รพ.สต.ติดดาว ดังนั้นเพื่อให้งานของระบบงาน IC ได้ตามมาตรฐาน และได้ตามเกณฑ์ รพ.สต.ติดดาว คณะกรรมการ IC ของเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จึงได้จัดทำโครงการ การพัฒนาระบบงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน รพ.สต.ติดดาว เพื่อให้ระบบงาน IC ในรพ.สต.ผ่านเกณฑ์ รพ.สต.ติดดาว และให้ระบบ IC มีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการบริการที่ดี ประชาชนได้รับการเฝ้าระวังการติดเชื้อ ท่างไกลจากโรคติดต่อ มีสุขภาพที่ดีถ้วนหน้า

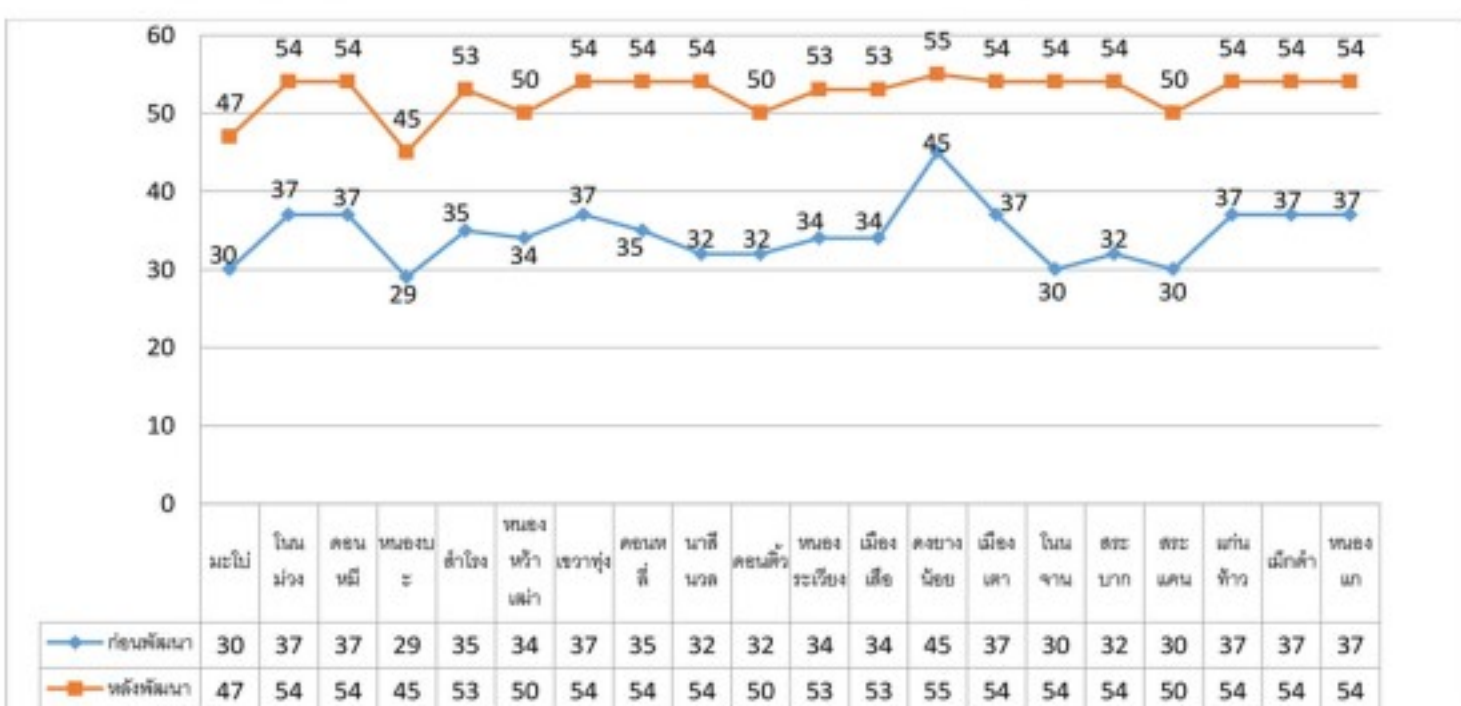
กิจกรรมการพัฒนา :

- ประชุมสื่อสารให้บุคลากรที่รับผิดชอบงาน IC ฐึ้มาตรฐานงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ (IC) และมาตรฐานงาน IC ในรพ.สต.ติดดาว
- อบรมบุคลากรที่รับผิดชอบงาน IC เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน IC และมั่นใจในการถ่ายทอดความรู้ด้าน IC สู่บุคลากรอื่นๆภายใน รพ.สต.
- ร่วมกับผู้รับผิดชอบงาน IC ของรพ.สต. วางแผนและดำเนินงานเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้
- นิเทศติดตามการปฏิบัติตามมาตรฐาน และการปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ ครั้งที่ 1
- สรุปผลการนิเทศ และให้คำแนะนำโอกาสพัฒนา พร้อมกับเพิ่มเติมในส่วนขาด
- ติดตามผลการปรับปรุง/การพัฒนาตามคำแนะนำ และการปฏิบัติตามมาตรฐาน/แนวทาง ครั้งที่ 2
- สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาระบบงาน IC ในรพ.สต. เป็นภาพรวมของเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอพยุหะภูมิพิสัย หลังการติดตามเยี่ยมครั้งที่ 2
- เลขางาน IC ของเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอพยุหะภูมิพิสัย โดย ICN ของโรงพยาบาล ติดตามการดำเนินงานของระบบ IC ในรพ.สต. อย่างต่อเนื่องประจำทุกเดือน เช่น ติดตามข้อมูลการเฝ้าระวังการติดเชื้อในรพ.สต. ติดตามผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงสำคัญ ติดตามโรคระบาดในพื้นที่ เป็นต้น โดยติดตามการรายงาน IC ผ่านระบบอินเตอร์เน็ต
- สรุปผลการติดตาม/สะท้อนข้อมูล ของงาน IC ผ่านการประชุมประจำเดือนของ CUP

การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง :

- มีการพัฒนาระบบงาน IC ในเครือข่ายบริการสุขภาพตามมาตรฐาน รพ.สต.ติดดาว
- บุคลากรที่รับผิดชอบงาน IC ใน รพ.สต. เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน มั่นใจในการถ่ายทอดความรู้ด้าน IC และเป็นที่ยอมรับให้แก่เพื่อนร่วมงานได้
- ระบบงาน IC ในเครือข่ายบริการสุขภาพเกิดการเชื่อมโยงทั้งระบบ
- หลังการพัฒนาระบบงาน IC ในรพ.สต. ผ่านเกณฑ์ประเมิน รพ.สต.ติดดาว ด้วยคะแนนมากกว่า 44 คะแนน (มากกว่าร้อยละ 80) ทั้ง 20 แห่ง

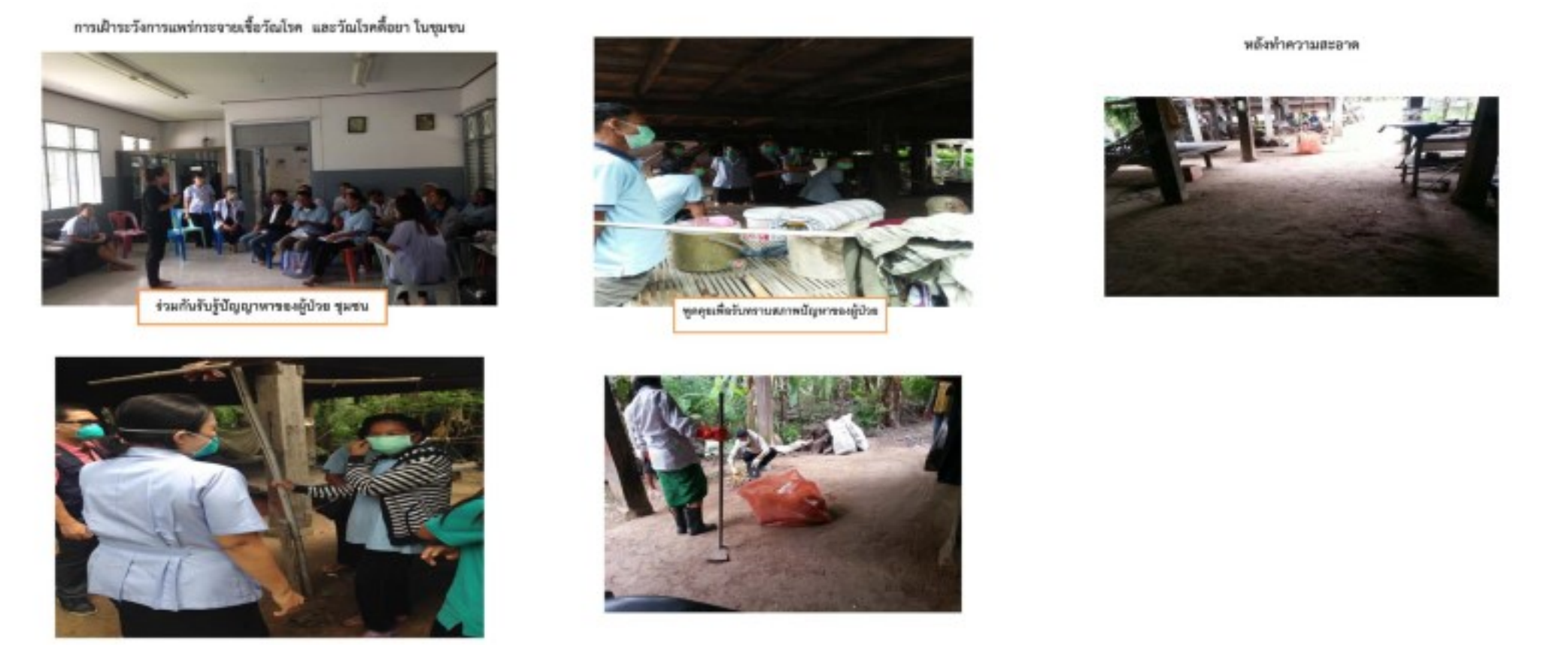
ผลคะแนนการประเมินระบบงาน IC ตามเกณฑ์ รพ.สต. ติดดาว (คะแนนเต็ม 55 คะแนน)

10. บทเรียนที่ได้รับ :

- บุคลากรที่รับผิดชอบงาน IC ควรได้รับการอบรม พื้นฟูความรู้ด้าน IC อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
- การวางระบบงาน IC ที่ดี มีการพัฒนาและติดตามระบบอย่างต่อเนื่อง สามารถควบคุมการระบาดของโรคได้อย่างรวดเร็ว ป้องกันและลดการติดเชื้อในชุมชน ทำให้การเฝ้าระวังการติดเชื้อและติดตามการติดเชื้อในโรงพยาบาลส่งเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- การสร้างเครือข่ายระบบงาน IC ทำให้การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อทั้งระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน
- วางแผนส่งเสริม สนับสนุน การทำกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) ในงาน IC ซึ่งทำให้เกิดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ได้แนวทางปฏิบัติที่สามารถดำเนินงานได้จริงในพื้นที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งเครือข่าย

การพัฒนากระบวนการ IC โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเครือข่ายอำเภอพยุหะภูมิพิสัย
 การอบรมให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบงาน IC ของ รพ.สต.

ระบบการเฝ้าระวังการติดเชื้อใน รพ.สต.

รพ.สต.	วันที่	ชื่อผู้ป่วย	อาการ	ผลการตรวจ	ผลการรักษา	หมายเหตุ
รพ.สต. 1	15/10/2018	นายสมชาย ใจดี	ไข้ ไอ เจ็บคอ	พบเชื้อ	ให้ยาปฏิชีวนะ	หายดี
รพ.สต. 2	20/10/2018	นางสาวใจดี	ไข้ อ่อนเพลีย	พบเชื้อ	ให้ยา	หายดี

